

KEERSMAECKER, Jozef de (Antwerpen 16 mei 1860 – Antwerpen 26 oktober 1931).

Promoveerde in 1885, na zijn humaniora aan het Antwerpse Onze-Lieve-Vrouwcollege, tot doctor in de geneeskunde aan de Katholieke Universiteit Leuven. De Keersmaecker studeerde vervolgens te Wenen, Dresden, Berlijn, Leizig en Parijs, waar hij zich specialiseerde in de urologie. Nadien vestigde hij zich als arts te Antwerpen waar hij de Centrale Kliniek stichtte. Via zijn publicaties en voordrachten, onder meer op de **Vlaamsche Natuur- en Geneeskundige Congressen**, leverde hij een belangrijke wetenschappelijke bijdrage tot de ontwikkeling van de urologie in België.

Voor de Eerste Wereldoorlog was De Keermaecker niet politiek actief in de V.B. In 1916 aanvaardde hij samen met zijn vriend dokter **Arthur Claus** een benoeming tot erehoogleraar aan de door de Duitse bezetter vernederlandste universiteit te Gent, waar hij de urologie introduceerde. Beiden stortten hun wedde in de kas van de **Hoogeschoolbond**. In Antwerpen aanvaardde hij het voorzitterschap van het op 2 april 1916 opgerichte **Vlaamsch Verbond**, dat alle activisten op basis van een federalistisch programma wilde verenigen. De Keersmaecker maakte deel uit van het comité dat onder leiding van **Pieter Tack** de **Vlaamsch Nationale Landdag** van 4 februari 1917 voorbereidde. De katholieke De Keersmaecker behoorde tot de meer gematigde en federalistische vleugel van het **activisme**. Hij werd lid en voorzitter van de eerste **Raad van Vlaanderen** en zetelde onder meer in de Uitvoerende Commis-

sie en de Commissie voor Arbeid en Sociale Voorzorg van deze Raad en in de beheerraad van het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium. Als vooraanstaand Vlaams geneesheer nam De Keersmaecker de leiding in handen van de Geneeskundige Diensten van Volksopbeuring. Ook in de activistische propaganda speelde hij een voorname rol. Hij was niet alleen bestuurslid van het Centraal Vlaamsch Propagandabureau maar bracht tevens het provinciaal propagandabureau van Antwerpen onder in zijn eigen huis en trad geregeld op als spreker. Als bestuurslid van de Vlaamsch-Nationale Onderwijsvereniging ijverde hij voor de ver nederlandse van het onderwijs en voor het Nederlands als enige voertaal.

In 1920 werd De Keersmaecker tot levenslang veroordeeld maar hij bevond zich toen reeds in Nederland, waar hij zijn artspraktijk voortzette. Na de Uitdovingswet van 1929 keerde hij terug naar Antwerpen, waar hij twee jaar later overleed aan een hartziekte.

LITERATUUR: A.L. Faingnaert, *Verraad of zelfverdediging*, 1933; – A. Baeyens, *Bijdragen tot de studie van het Vlaams activisme. 3: Het activisme te Antwerpen; gedachteninhoud van de Antwerpse activistische pers, 1914-1918*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1973; – D. Vanacker, *Het aktivistisch avontuur*, 1991.

KAREN VAN HOORICK